

Dövrün tələblərinə cavab verən mükəmməl sənəd

"Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun siyasi münasibətlərin sağlam inkişafına mühüm töhfə verəcək

Prezident İlham Əliyev bir neçə gün əvvəl "Siyasi partiyalar haqqında" qanunu təsdiq edib. Yeni qanun ölkəmizdə həyata keçirilən siyasi islahatların mühüm tərkib hissəsidir.

Qanunun qəbul edilməsində məqsəd demokratiyanın başlıca göstəricisi olan çoxpartiyalılıq institutunu təkmilləşdirmək və milli birliyi möhkəmləndirməkdir. Mövzu ilə bağlı siyasi partiya rəhbərlərinin fikirlərini öyrəndik.

Siyasi mühitdə müsbət dönüş yaranacaq

Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının sədri Arzuxan Əlizadə qeyd edib ki, yeni qanunun qəbul edilməsi ilə bağlı məsələ uzun müddətdir ki gündəmdə idi:

"Xüsusilə də ötən ilin sentyabrından başlayaraq məsələ daha da aktuallaşmış, parlament sədri tərəfindən partiyalara müraciət olunmuşdu. Biz də parlamentdəki dinləmələrdə iştirak edərək təklif və iradlarımızı bildirmişdik. İctimai dinləmələrdə səsləndirilən təkliflərin bir çoxu qanunda nəzərə alınıb. Bu, demokratik yanaşmadan xəbər verir".

Partiya sədri qeyd edib ki, qanun təsdiq edildiyinə görə partiyaları qarşıda daha məsuliyyətli günlər gözləyir: "Siyasi partiyalar fəaliyyətlərini mövcud qanuna uyğunlaşdırmaq üçün müvafiq addımlar atmalıdırlar. Biz partiya olaraq növbəti həftə məsələni siyasi şurada və rayon təşkilatlarının sədrələri ilə bir daha müzakirə edib, mərkəzi şuranın iclasını çağırmağı hədəfləmişik. Yenidən qeydiyyattan keçmək üçün lazım olan sənədlərin toplanması, eləcə də partiya üzvlərinin qeydiyyatına alınması proseduru həyata keçirməliyik. Hesab edirəm ki, "Siyasi partiyalar haqqında" qanun ölkəmizin siyasi mühitində müsbət dönüş yaradacaq".

Partiya yetkililəri xalqın adından yox, yalnız seçicilərinin adından danışa bilərlər

Cümhuriyyət Xalq Partiyasının sədri Bədrəddin Quliyev bildirib ki, "Siyasi partiyalar haqqında" qanunun qüvvəyə minməsi ilə Azərbaycanın siyasi mühitində yeni proseslər başlayır: "Ölkə reallığında yeni siyasi müstəvi ortaya çıxır. Qanuna əsasən, azı 50 nəfərdən ibarət təsisçi toplaşaraq partiyanı təsis etməli, səlahiyyətli nümayəndə vasitəsilə sənədləri qeydiyyat idarəsinə təqdim etməlidirlər. Daha sonrakı mərhələdə isə imzalar toplanmalı, qurultay keçirilməlidir. Yəni yeni qanuna uyğunlaşdırma aparılmalıdır. Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, "Siyasi partiyalar haqqında" qanuna

əsasən, partiya yetkililəri xalqın adından yox, yalnız seçicilərinin adından danışa bilərlər. Ümumiyyətlə, yeni qanunun tələblərinə cavab verməli, siyasi mühitin sağlamlaşdırılması üçün çalışmalıyıq".

Partiya sədrinin sözlərinə görə, yeni qanun Azərbaycanın siyasi mühitində bir çox partiyanın fəaliyyətinin təkmilləşməsinə, eləcə də bəzi partiyaların, ümumiyyətlə, fəaliyyətini dayandırmasına səbəb olacaq: "Ölkənin siyasi sferasında yeni proseslər başlanır, yeni gündəm yaranır. Partiyalar daha məsuliyyətlə və yüksək həvəslə fəaliyyət göstərməlidirlər. Əks halda onların fəaliyyətində müşahidə edilən boşluqlar partiyanın sonunu gətirə bilər. Bir sözlə, yeni qanun ölkənin siyasi mühitində iştirak etmək gücündə olan qüvvələr üçün yeni müstəvi açır. İndi yeni düşüncə, yeni fikir və yeni siyasi baxışlar üçün meydan var. Kim meydana kənarda qalacaqsa, deməli, onların Azərbaycanın siyasi mühitində yeri yoxdur".

B.Quliyev həmçinin qeyd edib ki, cəmiyyətimiz də yeni hüquqi siyasi sistemə hazır olmalıdır: "Bu prosesdə Azərbaycanın milli maraqlarına xidmət etmək hər bir partiyanın borcudur. Bu yeni siyasi mərhələ cəmiyyətimizdə də bir sıra dəyişikliklərə səbəb olacaq".

Yeni qanun siyasi partiyaların fəaliyyətində əhəmiyyətli rol oynayacaq

Azərbaycan Sosial Rifah Partiyasının sədri Əslizadə bildirib ki, yeni qanun siyasi partiyaların fəaliyyətini təkmilləşdirəcək: "Siyasi partiyalar haqqında" qanun bütövlükdə siyasi sistemin inkişafına müsbət təsir göstərəcək. Nəzərə alaq ki, artıq qüvvədən düşmüş "Siyasi partiyalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu 30 il əvvəl - 1992-ci il iyunun 3-də qəbul edilmişdi. Ona görə də ölkədə formalaşan yeni siyasi konfigurasiya qanunvericilik sahəsində də siyasi sistemin təkmilləşdirilməsini zərurətə çevirmişdir. Bu baxımdan da Milli Məclisdə təmsil olunan bütün siyasi partiyaların nümayəndələri "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsinin hazırlanması üçün Milli Məclisin Sədrinə müraciət etmiş və beləliklə, proses uğurla nəticələnmişdir".

Partiya sədri qeyd edib ki, yeni qəbul edilmiş qanun 6 fəsil və 30 maddədən ibarətdir. "Qanun layihəsinin hazırlanması zamanı bir sıra beynəlxalq sənədlərə və nümunə-

lərə müraciət və istinad olunub. Layihənin hazırlanmasında 24 ölkənin təcrübəsinə baxılıb. Eyni zamanda siyasi partiyaların iştirakı ilə keçirilən dinləmələrdə və müzakirələrdə təkliflər öyrənilib. 47 siyasi partiyadan Milli Məclisə yazılı formada 250-dən çox təklif təqdim edilmişdir. Milli Məclisdə komitə və plenar iclaslarda deputatlar tərəfindən irəli sürülmüş 100-dən çox təklif nəzərə alınmışdır".

Ə.Kazımova deyib: "Venesiya Komissiyasının sırf siyasi partiyanın statusuna və fəaliyyətinə aid olan 132 tövsiyəsindən 112-si qanunda nəzərə alınıb. Ümumiyyətlə, yeni qanun bir sıra mütərəqqi müddəaları ilə də seçilir. Hər kəs bərabər şəkildə siyasi partiya yaratmaq və ya mövcud siyasi partiya daxil olmaq hüququna malikdir. Dövlət qeydiyyatından keçmiş bütün siyasi partiyaların sərbəst fəaliyyətinə təminat verilir. Eyni zamanda dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına siyasi partiyalara maliyyə yardımı göstərilir. Yeni qanuna əsasən, Azərbaycan Respublikasının tam fəaliyyət qabiliyyətli olan azı 50 vətəndaş təsis yığıncağını keçirərək partiyanın nizamnaməsini və proqramını qəbul edərək, təmsilçilik məqsədilə təsisçilər sırasından səlahiyyətli şəxsi müəyyən edə bilər. Dövlət büdcəsindən siyasi partiyalar üçün ayrılan vəsaitin 95 faizi Milli Məclisdə təmsil olunan siyasi partiyalara, 5 faizi isə irəli sürdüyü namizədlər Milli Məclisə keçirilmiş seçkilərdə etibarlı səsə azı 3 faizini qazanmış, lakin parlamentdə təmsil olunmayan siyasi partiyalar arasında qazanılmış səsə sayına proporsional bölünür.

Ümumilikdə qanunda mütərəqqi müddəalar yer alıb. Yeni qanunun məqsədi bu gün Azərbaycan cəmiyyətində mövcud olan siyasi partiyaların fəaliyyətinin tənzimlənməsindən, onların cəmiyyətdə yerinin və rolunun müəyyən edilməsindən ibarətdir".

Ə.Kazımovanın sözlərinə görə, sənədin hazırlanması zamanı Azərbaycanda mövcud siyasi sistemin bütün xüsusiyyətləri və Avropa dövlətlərinin bu sahədə təcrübəsi nəzərə alınıb. Beynəlxalq təşkilatların rəyləri də diqqət mərkəzində olub.

"Hesab edirəm ki, yeni qanun müasir dövrün tələblərinə cavab verir. Sənəd öz mükəmməlliyi ilə siyasi partiyaların fəaliyyətində müsbət rol oynayacaq", - deyərək partiya sədri bildirib.

Nəzrin QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"